

на които хымицити сж изучили съ една тънка прозорливост прѣбръщаніята, игржтж и важность-тж. Знаено е, че вситы първоначалны вещества нѣмать истжтж способность да съставляват органически тѣла. Вжглеродъ е основата на растителното царство; той ся нахожда на голѣма чясть у животныты, както — и кислородъ, водородъ, селитрородъ, фосфоръ, сѣра, хлоръ, калцій, содій, калій и желѣзо. Тѣхното разставяніе показва още и други просты тѣла, които ся вижда да имат по-малкж важность, такива сж : крѣмній, фторъ, іодъ, бромъ, магній, гнилій, марганецъ, мѣдъ, коршумъ и мышеморъ. Отъ присжщіето на тыя първоначалны тѣла въ организма, трѣба ли да ся заключи спорядъ Тревирануса, че има по връхнината на земный валякъ едно вещество много дѣйствително, неразлагаемо, *способно да живѣе* и нѣкогаж *е живо*? Тая мысль е тжй малко вѣроятна както и ученіето на *чувствителнуги атоми* по Байла и Демокрита, *органическигы чястици* по Бюфона, и *омемеріесз* по Анаксагора. Хымицити, кога съединяват тѣхъ тѣла, что гы прѣдставляват както близо живы, не могжть достигнать да съставят нито най-простыты непосредствены зачяла, както клей, брашносилъ, тлѣсты тѣла. Дютрошетъ бяше извѣстил на ученый свѣтъ, че единъ галванический потокъ като заmine прѣзъ разбъркано яйце, докарвалъ да стават тамъ мышцевы жици; обаче тойзъ опытъ бѣ чиста приторка. Така, органическа хымія ся прѣдѣля на разставяніето за твърдыты, за откргіето на посрѣдственыты зачяла на живыты сжщества, за изученіето на свойствата имъ и на прѣбращеніята имъ въ нѣдрото на организма. Въ нейныты най-мждры производства, тя нѣ само не може създаде нито животно нито растеніе отъ най-низкый видъ, еднж мушицж, малко плѣсень напимѣрь; нѣ още не е могла никогаж да направи еднж жицж, еднж ципицж, малко клейвинж или бѣлинж.

Тжй безъ да прибѣгваме на пусты теоріи, трѣбва да възлѣземъ на едно първоначално създаніе за всичкыты живы сжщества, на които мы гледаме видовети по земята. Животъ-тѣ е, казахме, едно зачяло не зависимо отъ веществото. Въ най-голѣмото му развитіе, мы му припознаваме три главны свойства: *чувствителность*, *двигателность*, *хранителность*. Това зачяло е *свѣтлатата естествена сила* по Белинія, *vis vitalis* по Гормера, *пластическото естество* по Кюдворта, *vis essentialis* по Волфа, *nisus formativus* по Блюменбаха. Бармець му отдава съ правда това чудесно нагласіе между толкосъ нееднаквы дѣйствія, единството, что съгледва чловѣкъ въ едно тѣло, съставено отъ много органи. Нѣ и като му припознава едно собствено сжществуваніе той отличя животното зачяло, и отъ вещественото тѣло, что го съживява, и отъ душата съ която той скрѣпява по нѣкой начинъ съединеніето съ органи.

Колко тайнъ и скрить и да бжде животъ-тѣ въ своето